

**ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ №70
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЄВА**

Н А К А З

21.03.2025 р.

№63

Про підсумки моніторингового
дослідження адаптації
здобувачів освіти 5-х класів
до умов середньої школи
у школі І-ІІІ ступенів №70
Шевченківського району м.Києва

На виконання плану роботи школи, з метою визначення рівня адаптованості здобувачів освіти 5-х класів до навчання в середній ланці, у січні-березні 2025 р. було проведено моніторингове дослідження.

Використані методи:

- спостереження;
- аналіз документації;
- бесіда з учителями 5 класу (відвідування та аналіз уроків);
- бесіди з учнями та аналіз отриманої інформації;
- психодіагностичний інструментарій.

Була проведена відповідна робота по дотриманню наступності між початковою та основною школами та адаптації до навчання учнів 5 класу. Подоланню труднощів періоду адаптації сприяли професіоналізм та підготовленість, ціленаправлена координація дій вчителів-предметників та класних керівників.

Підготовці педагогів для роботи в 5 класі НУШ передувало їхнє знайомство з навчальними планами як середньої, так і початкової школи, а класних керівників – із соціальними картками учнів. На батьківських зустрічах у 5 класі класні керівники знайомили з особливостями фізичного та психологічного стану дитини при переході у середню школу в умовах воєнного стану.

Учителі-предметники на своїх уроках створюють атмосферу доброзичливості, будують стосунки з учнями з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей, рівня їхньої готовності до навчальної діяльності.

Протягом вересня-жовтня оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класу не проводилося. Учителі дотримуються норм і обсягу домашніх завдань, не перевантажуючи учнів.

Адміністрація школи відвідувала уроки, виховні години у 5 класі, під час яких досліджувався рівень навченості та вихованості здобувачів освіти.

Враховуючи матеріали проведеного моніторингу (довідка додається),

НАКАЗУЮ:

1. Визнати успішною адаптацію здобувачів освіти 5-х класів до нових умов навчання в основних аспектах, таких як:
 - психологічна адаптація учнів;
 - організаційні зміни в навчальному процесі;
 - взаємодія з педагогічним колективом;
 - соціалізація учнів у колективі.
2. Рекомендувати вчителям продовжити роботу з підтримки учнів у процесі адаптації, зокрема через:
 - інтерактивні методи навчання;
 - індивідуальні консультації з учнями та батьками;
 - психологічну підтримку для учнів, які мають труднощі в адаптації.
3. Відзначити позитивні результати адаптації серед більшості учнів 5-х класів, проте вказати на необхідність додаткової роботи з певними групами учнів, які мають проблеми з адаптацією.
4. Зобов'язати класних керівників 5-х класів Федорець Л.В., Лисуна Я.М., Левініну Н.І. проводити регулярні бесіди з учнями щодо їхнього психологічного самопочуття та взаємодії в колективі.

Директор

Наталія РУДЬКО

З наказом ознайомлені:

Нізрюхіна А.О.

Федорець Л.В.

Лисун Я.М.

Левініна Н.І.

Результати моніторингу адаптації здобувачів освіти 5-х класів до нових умов

Період проведення: січень-березень 2025 року.

Мета дослідження: виявити рівень адаптованості учнів до навчання в середній ланці школи.

Проблема: особливості процесу адаптації учнів до навчання в школі II ступеня.

Психодіагностичний інструментарій:

– методика визначення особистісної адаптованості школярів (автор Фурман). Дана методика дає можливість з'ясувати до якого виду соціально-психологічної адаптації належить дитина, використані шкали (сфери життя — школа, сім'я, вулиця, власне "я"), за допомогою яких можна дізнатися, у якій сфері життя школяра є травмуючий фактор, а яка сфера у нього є стабілізуючою;

– методика визначення рівня шкільної тривожності (автор Філіпс) «Адаптація дитини до школи». Дана методика дає можливість визначити чинники тривоги. Це – загальна тривожність у школі, переживання соціального стресу, фрустрація потреби у досягненні успіху, страх самовираження, страх ситуації перевірки знань, страх невідповідності очікуванням оточуючих, низька фізіологічна опірність стресу, проблеми і страхи у стосунках із учителями.

Характеристика вибірки: 5-А, 5-Б, 5-В класи.

Кількість здобувачів освіти: 51 учень.

Висновки

1. Діагностичне вивчення адаптації учнів 5-х класів до нових умов навчання в середній школі було проведено за методикою А.В.Фурмана «Визначення особистісної адаптованості школярів».

Досліджено, що, за даною методикою всі 51 учень (100%) – адаптовані, проте мають різний рівень адаптованості:

- низький рівень – 9 учнів (18%) - нейтральне або негативне відношення до школи (вчителів, однокласників, шкільних предметів, вимог школи у цілому), до друзів, товаришів, до своєї поведінки та свого внутрішнього «Я»;
- середній рівень – 29 учнів (57%) - учні в більшій мірі позитивно відносяться до себе, своєї поведінки, навчальних предметів, до школи та її вимог у цілому;
- високий та дуже високий рівень – 13 учнів (25%) - мають високий рівень навчальної мотивації та позитивно ставляться до своїх вчинків та поведінки.

В середньому учні п'ятого класу до школи ставляться позитивно, хоча є учні, які відмічають нейтральне, навіть негативне ставлення, і до товаришів по класу, і до школи та її вимог у цілому. До вчителів, класного керівника діти відносяться позитивно, дуже позитивно. До навчальних предметів — позитивно, нейтрально, а деякі негативно.

У сфері "сім'я" п'ятикласники дають відповідь: мати, батько, дідусь, бабуся – дуже позитивно, брат, сестра – позитивно, проте деякі діти зазначили дуже негативне ставлення до батька. У сфері "вулиця" в середньому відмічають: друзі, товариші — дуже позитивно, батьки твоїх друзів та сусіди — нейтрально. У сфері "власне "я" відповіді: позитивно, нейтрально, деякі навіть негативно ставляться до своєї поведінки та до свого внутрішнього «Я».

2. За методикою Філіпса визначений рівень шкільної тривожності учнів. Відсутність тривожності відзначається у 30 учнів п'ятого класу, що становить 59% загальної кількості опитуваних, середній рівень тривожності у 12 учнів — 24% , у 9 учнів – 17% – високий рівень тривожності.

Всім учням, які показали середній рівень шкільної тривоги притаманний чинник — «загальна тривожність у школі» - тобто загальний емоційний стан дитини, пов'язаний із різними формами її включення в життя школи. На першому місці в цих дітей стоїть чинник «страх ситуації перевірки знань» (негативне ставлення і переживання тривоги в ситуаціях перевірки (особливо публічної) знань, досягнень, можливостей), на другому місці — «страх самовираження» (негативні емоційні переживання ситуацій, демонстрації себе та своїх можливостей), на третьому – «фрустрація потреби в досягненні успіху» (несприятливий психічний фон, який не дає змоги дитині розвивати свої потреби в успіхові, досягненні високого результату). Далі – «страх невідповідності сподіванням оточуючих» (орієнтація на значущість інших в оцінюванні своїх результатів, вчинків, думок, очікування негативних оцінок, «проблеми і страхи у стосунках із учителями» (загальне негативне емоційне тло стосунків з дорослими у школі, яке знижує здатність дитини до успішного навчання), «переживання соціального стресу» (емоційний стан дитини на фоні якого розвиваються її соціальні контакти з однолітками), «низька фізіологічна опірність стресу» (особливості психофізіологічної організації, які знижують пристосованість дитини до ситуацій стресогенного характеру).

Отже на основі вищевикладеного можна надати такі рекомендації:

1. Заслухати результати моніторингу на нараді при директору.
2. Практичному психологу Коротковій Є.О.:
 - 2.1. До 31 березня 2025р. ознайомити вчителів 5-х класів з результатами проведеного моніторингу.
 - 2.2. Провести з учнями, що мають високий рівень тривожності та низький рівень адаптації, заняття для зменшення рівня тривожності та поліпшення процесу адаптації.
3. Вчителям 5-х класів:
 - 3.1. З особливою увагою ставитися до учнів, які показали підвищений рівень шкільної тривожності. Шляхом правильної тактики опитувань і заохочень (не тільки оцінкою, а й зауваженнями типу «відмінно», «молодець» тощо) треба формувати в таких учнів упевненість у своїх силах, у своїх знаннях, у

можливостях учитись. Ця впевненість допоможе учню в екстремальних стресових ситуаціях здачі іспитів, написання контрольних тощо.

3.2. Для засвоєння в обмежений проміжок часу великий, різноманітний, складний матеріал розбивати на окремі частини й давати їх поступово.

3.4. Для підвищення рівня згуртованості класного колективу проводити бесіди з учнями про взаємовідносини між учнями, про спільні справи, вирішення конфліктів, спілкування з однокласниками.

4. Адміністрації школи забезпечити наступність вимог до учнів під час їхнього переходу до школи II ступеня через взаємне відвідування уроків учителями молодшої і середньої школи з метою виключення додаткових труднощів для учнів, пов'язаних з різкими відмінностями у вимогах до організованості і самостійності, темпу, а також індивідуальними особливостями педагогів початкової та середньої школи.

ЗДНВР

Алла НІЗРЮХІНА